

Svenska Kennelklubbens Policy för djurhantering vid vallningsträning av hund

Fastställt av SKKs Centralstyrelse 2021-01-29

Svenska Kennelklubben, SKK, har i samråd med Djurskyddet Sverige, Svenska Fåravelsförbundet, Lantbrukarnas Riksförbund samt de special- och avtalsanslutna klubbar inom SKK som bedriver vallhundsträning; Svenska Vallhundsklubben, Svenska Gårds- och Vallhundsklubben, Svenska Working Kelpie Klubben, Specialklubben för Bearded collie och Svenska Kroppsvallarklubben, tagit fram denna policy för djurhantering vid vallningsträning med hund. Syftet med policyn är att eftersträva att all vallningsträning med hund genomförs på ett korrekt sätt utifrån djurskyddsaspekten för de vallade djuren. Grundläggande bestämmelser om hur de vallade djuren ska hållas och skötas finns i djurskyddslagen (2018:1192), djurskyddsförordningen (2019:66) och Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd om nötkreaturshållning inom lantbruket m.m. (2019:18), Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd om fårhållning inom lantbruket m.m. (2019:21), Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd om gethållning inom lantbruket m.m. (2019:22) samt Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd om fjäderfåhållning inom lantbruket m.m. (2019:23). Under förutsättning att denna policy och övriga regler för djurhållning och hundträning följs är verksamheten med vallhundar en tillgång för svensk djurhållning.

Samtliga medlemmar i SKK-organisationen förväntas att följa denna policy vid vallningsträning med hund för att uppfylla SKKs grundregel punkt 1:1 *"Det krävs av varje medlem i SKK-organisationen att behandla och vårda hundar och andra djur väl i enlighet med beprövad erfarenhet liksom gällande djurskyddslagstiftning."*

Allmänt

Det finns ett antal raser i FCI rasgrupp 1, vall-, boskaps- och herdehundar samt FCI rasgrupp 5, spetsar och raser av urhundstyp, vars ursprungliga användningsområde är att valla olika typer av djur inom lantbruket. Främst används vallhundar i Sverige till vallning av får men även nötkreatur och ren och i viss mån andra djurslag som exempelvis getter och gäss.

En vallhund är en ovärderlig hjälp för den som dagligen arbetar med flockar av till exempel får och nötkreatur. Det är därför viktigt att ta tillvara och utveckla vallningsegenskaper hos vallhundar.

Det finns även ett växande intresse för vallningsträning med hund av personer som inte främst använder hunden vid praktiskt vallningsarbete utan mer ser det som en aktivering av hunden där den får användning av sina medfödda vallningsegenskaper såsom lyhördhet, koncentrationsförmåga och samarbetsvilja. Dessutom är det ett sätt att under kontrollerade former säkerställa att de ursprungliga egenskaperna hos vallhundsraserna förs vidare och inte går förlorade.

Oavsett orsak till att vallningsträning med hund sker är det viktigt att djuren i alla sammanhang hanteras enligt gällande lagar och med respekt för djuren som levande individer.

För att kunna pröva en hund på vallhundsprov och därefter använda dem vid praktisk vallning krävs omfattande träning. Denna träning måste alltid genomföras på sådant sätt att de vallade djurens välfärd garanteras.

Vid vallningsträning av hund krävs bra ledarskap, utöver en mycket god allmänlydnad på hunden.

De vallade djuren

- ska vara i god kondition, det vill säga vara i normalhull och friska, så att de klarar av att bli vallade utan att påfrestas
- som visar tecken på nedsatt allmäntillstånd, andningspåverkan, häla eller smittsam sjukdom ska inte användas vid vallningsträning
- ska i grunden vara så lite stressbenägna som möjligt
- ska vara vallningsbara och invallade så att de lugnt går undan när hunden kommer mot dem
- bör bli invallade av erfaren förare med den typ av vallhund som ska användas vid träning, det vill säga ”eye” respektive ”kroppsvallande” hundar
- ska vara i lämplig ålder för att tränas med hund. För får och getter innebär detta minst fyra månaders ålder, för nötkreatur minst sex månaders ålder och för ankor måste det vara vuxna djur
- ska ha tillgång till foder, vatten, skugga och torra liggytor samt få vila vid lämpliga tillfällen under träningen. Träningens längd och frekvens ska anpassas till djurens normala dygnsrytm så att de kan beta, vila och så vidare. Korta träningspass rekommenderas med tanke både på hundens inlärningsförmåga och djurens välbefinnande. Lämplig vila med tillgång till vatten och foder ska ges djuren mellan träningspassen. Djurens naturliga rytm vid förflyttningar är gång eller lätt trav. Vallas djuren i ett högre tempo så blir de mer stressade och träningspassen ska avkortas. Blir djuren flåsiga och ovilliga att röra på sig ska träningen avbrytas helt och djuren ska få vila ostörda en längre period.

Tackor och lamm ska vara avvanda på ett djuretiskt korrekt sätt. Tackor bör inte användas de första sex veckorna av dräktigheten och ska inte användas de åtta sista veckorna av dräktigheten. Används nötkreatur får dessa inte vara längre gångna än sex månader in i dräktigheten. Antalet djur får inte vara för litet utan det måste vara en flock. För får och getter innebär det omkring sex individer, för nötkreatur minst fyra individer och för ankor minst tio individer.

Alla djur ska passa in i flocken, det vill säga att djuren i flocken måste vara vana vid varandra sedan tidigare. Vallningsträning ska endast ske när väderlek och temperatur är lämplig och inte riskerar att påverka de vallade djurens välfärd.

Träningsplatsen

Risk för olyckor för de vallade djuren ska förebyggas. Detta görs bland annat genom att

- platsen för vallningsträning är lämplig med avseende på stängsel och eventuella hinder
- föremål, ojämnheter och hål i terrängen undviks
- grindar kontrolleras så att de inte är trasiga, riskerar att välta eller är konstruerade med vassa utstickande delar som utgör skaderisk
- marken på träningsplatsen är lämpligt dränerad.

Föraren

- förväntas införskaffa god kunskap om och förståelse för de vallade djuren
- ska eftersträva full kontroll över träningssituationen så att varken de vallade djuren eller hunden blir utsatt för otillbörlig stress eller hårdhänt hantering. Om de vallade djuren springer undan eller söker skydd hos människorna måste föraren omgående kunna stoppa hunden
- ska ha erfarenhet av vallningsträning, om sådan saknas måste en erfaren instruktör finnas med vid träningssituationen. Samtliga tränare och instruktörer som leder träning i Sverige ska ha genomgått lämplig grundutbildning i djurskydd.

Djurägaren

- har det yttersta ansvaret för god djurhantering när vallningsträning sker på djurägarens djur. SKK-organisationen förmedlar information om hur djurägare/skötare ska sköta de vallade djuren samt om hur de vallade djuren reagerar när de utsätts för vallningsträning med hund.